

Nuorajjavllamus – Sáme girkkobiejve 2025

Mij, sáme nuora Sáme girkkobiejvijn 2025, ájrrasa gálmåt nieljet guovlojs Sámen. Mij ráhkáp mijá oarbbenijda ruossan ja sávvaþ sij lulun máhttet liehket aktan mijájn.

Girkkojda nuortan, oarjján, lullen ja allen: Gájka sáme li akta álmuk, vajku miján li sierra giela, la miján sámmi árvvo degu dimna ietjá ulmutijjn, náv gák jubmel mijáv le sjivnnjedam.

Mij biedjap stuor árvov bessat liehket iehtjama gájka girkkojn, berustahtek gánná da li. Dat sisadná vaj duostoduvvat árvon dajna vaj adnet sálmajt ja rámadav mijá gielajda, ja adnet loabev juogat girkkon, ja adnet ulmutijjt girkkon gudi máhtti gájkav láhkát sábmáj, sámmi láhkáj degu vuona dárov. Mij jáhkkep vaj dat doarjju áttjudit buorep aktavuodav álmuga ja girkko gaskan.

Álles Sábme árvustallá gálmaktesvuodagirkkov danen gá sij li rahpam sijá fármav ja doarjjum mijájt Oslon Fosen- vuosteldimij bále, ja aj riektádiggumij tjádu mij la sisadnám vuosteldiddijjt gudi li rahtjam álmukriektáj ávdås. Mij doajvvop vaj girkko joarká sijá dárjav midjij, ja aj boahhteájge rahtjamijda álmukriektáj ávdås.

Mijá kultuvrra la aktij bárggedum álles rijkajn. Rijkka la vuodo oasse mijá kultuvras, ja dat ij máhte árron sieradus ednam- ja kultuvrrariektájs. Danen beras Svieriga girkko lájddistit vásstálasj miehtsebargov, várojn iemeálmukriektájs, dálkádagás ja luonndovaljudagás. Duohtavuoda- ja ándagisádnomprosessas la hájn ádås ja rassje, ja máhtta liehket oasse miehtsesjallimis ja máhtta buktet savedahtes hávijt girkko ja sámij gaskan.

Mij sihtap dárkestet vaj gájka sáme ælla lutherske. Suoma Sáme bielen miján li gálddåsáme ma ienemusát li ortodoaksa. Dan ortodoaksa girkkon Suoman, mij vuojnnep gássjelisvuodav sieradusájn, gánná nissuna e oattjo liehket hárrá jali diakávná. Degu metropolitt Ambrosius áttjak la javllam, la ájgge ja muddo válldet boahhte lávkev vaj sajájduhttet dav vuostasj stuoves nissun diakávnáv ortodoaksa girkkon Suoman. Dat la guhkev juo læhkám loahpe ietjá girkkojn, ja dat la unugis vaj la válldám náv guhka ájgev ávddál gá mij lip áledam dan ságastallamij. Degu Kristusa rumáj mij gájka beras vuojneduvvat degu ávtá dásálattja, ja dan diehti beras dásálasjvuohta liehket ienebut vuojnnusin dimna ásijn girkkon. (1 Kor 12,12–26).

Mij lip ávon rámatjårggálimijs dimna sámegielajda, degu dal rámadav julev- ja oarjjelsábmáj ja aj sálmmajårggálimijs. Dan buohta mij sihtap dættodit vaj gájka sámegiela li ávtá ájnasa, ja vaj la dárbbu ienep bargguj dan hárráj. Mij ielvveþ vaj dat vilá la dárbbu duoddit rámatjårggálimijt gájka sámegielajda. Gá la gatjálvis gálddåsámijs, de la dat vájvve gá la náv árrá sijá rámatjårggálimijn.

Sábme la rájedis, danen mij dárba hip rájedis girkkov. Girrko Vuonan, Svierigin ja Suoman vájkudi nubbe nuppev, ja sij beras aktisattjat barggat vaj oadtjot ienep aktisasj girkkov Sámen. Mij hasodip gájkajt aktisattjat barggat.

Prosessan duodajn ja ándagisádnomijn la dat rasjes sáhtso suhto ja nirme gaskan. Sábadibme ja áđásijtsieggim ásskomij ij la álu degu vaddet ándagis ja hælbbadit. Mij lip vilá suhton girrko nuppástimes sámeálm mugis, ja gákk girrko lij oassen kolonialiserit Sámev. Dat vilá dálla vájkkut sáme nuorajt. Valla mij gielldep liehket vasjána. Mij hähttup gávnnat vuogijt gákk joarkket, ij dássjá girrko hárráj, valla mijá iehtjama diehti, sáme álm muga diehti. Mij sihtap lájddistit ávojn, mihádagujn, fámojn ja aj vuosteldimfámojn. Lávkkit ja joarkket ávddálijguovlluj ij sisane dav vaj hælbbat dálutjav ja ávdutjav.

Mij sihtap:

Ienep juojggusijt ja sálmmalávllomijt sáme giellaj
Vaj girrko joarká sijá dárjav midjij álm mukriektáj ávdås
Vásstálasj miehttse barggo
Dásálasjvuodav mijá girrkojn
Rámátjårggålime gájkka sáme gielajda
Ienep aktavuohtha rájáj rastá
Vaj girrko dáhkkit ja gulldal mijájt

Degu tjuodtju 1. Timoteus: «Ale dibdde ávtåk duv badjelgähtttjat danen gå la nuorra.»
(1 Tim 4,12a)

Ij dássjådit mijá jienajt. Mij válldep mijá sajev!